

1. UVOD

U savremenoj medicinskoj literaturi, zadnje četiri decenije, sve se više koristi termin politrauma koji zamjenjuje ranije nazive kao što su višestruke povrede, multiple povrede, udružene povrede i/ili kombinovane povrede. S. Baker sa saradnicima 1974. god. definiše skor težine povrede (Injury severite Score - ISS), te terminu politrauma daju i kvantitativna obilježja. (1, 2)

U traumatologiji se pod pojmom politrauma, podrazumi-jevaju povrede koje zahvataju dva organska sistema ili jedan širi visceralni prostor u kome je povređeno više organa. Pri tome su ugrožene vitalne funkcije pojedinih povređenih organa (i siste-ma) sa karakterističnim razvojem traumatskog šoka. (3, 4)

Politrauma u ratu označava najtežu kategoriju povređenih, pri čemu je karakterišu izmijenjena reaktivnost orga-nizma, uz primarnu kontaminaciju i inficiranost polimorfnom bakterijskom florom. Ovu kategoriju povređenih karakteriše još i visoka smrtnost, složena medicinska pomoć (uglavnom hirurška), dugotrajna medicinska rehabilitacija i težak stepen funkcionalnog ošteće-nja (invalidnosti) po završenom liječenju.

Ratna politrauma je u gotovo 100% slučajeva izazvana dejstvom vatrenog oružja. Poslije prve upotrebe vatrenog oružja u bici kod Kresija 1346. god. između Engleza i Francuza, (5) došlo je do njegovog znatnog razvoja, a naročito zadnjih godina XX vijeka u vrijeme "hladnog rata" među vojnim savezima. Ovakav napredak dovodi i do toga, da upotreba tako savršenog naoružanja, u cilju namjernog onesposobljavanja ili uništavanja žive sile, ratnu povredu čini sve težom, te da preovladava sve više politrauma u odnosu na izoliranu traumu.